A°. 1853. N°. 245.

Opregte Haarlemsche Courant
Maandagsche
van 17 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 12 October.

Een berigt uit Konstantinopel van den 3den meldt, dat *Omer-bassa* den russischen bevelhebber in de vorstendommen een termijn van veertien dagen moet stellen voor de ontruiming van die landschappen; dat de Scheich-ul-Islam had verklaard dat de oorlog geenszins in strijd was met de godsdienstige wet; dat de russische onderdanen onder de bescherming zouden worden gesteld eener vreemde magt, en dat de russische ambtenaren zouden worden verzocht, den turkschen bodem te verlaten.

VAN DEN RIJN, 14 October.

Telegrafische berigten van 12 en 13 October uit Weenen melden, dat Z. M. de Keizer van Oostenrijk tot eene aanmerkelijke vermindering van het leger had besloten, ten gevolge waarvan een groot aantal krijgslieden met verlof huiswaarts zouden terugkeeren, en verder dat, ingeval de oorlog tusschen Rusland en Turkije mogt uitbreken, Oostenrijk voornemens was, om onzijdig te blijven. — Sommigen houden het er voor, dat de inhoud dezer beide depeches van geruststellenden aard is, en verschillen in dit opzigt van anderen, die van gevoelen zijn, dat het verleenen van verlof aan een deel der krijgsmagt in den grond niets beteekent, nademaal die manschappen bij het eerste kanonschot weder onder de wapenen kunnen worden geroepen. Van de laatstgemelde zijde wordt aangemerkt, dat het in elk geval de vraag zal zijn, of Oostenrijk onzijdig zal kunnen blijven: — dat zulks in twijfel moet worden getrokken en uit de lager afkomende fondsen te Weenen genoegzaam blijkt, dat men in de hoogere financiële kringen in die hoofdstad de toekomst steeds met bekommering te gemoet zag.

— Uit Berlijn wordt gemeld, dat H. K. H. Prinses *Frederik der Nederlanden* den 13den aldaar uit Petersburg was aangekomen en haren intrek had genomen in het Onder de Linden gelegen nederlandsche paleis. Z. K. H. Prins *Frederik* is mede uit Muskau naar Berlijn teruggekeerd. De *Prins van Pruissen* heeft onverwijld bij HH. KK. HH. een bezoek afgelegd.

— Met den telegraaf wordt uit Triest, van den 11den gemeld, dat de overlandpost aldaar was aangekomen met berigten uit Bombay van den 12den Sept, uit Calcutta van den 5den Sept. en uit Honkong van 23 Aug. Uit Burma wordt gemeld, dat aldaar steeds schaarschte van levensmiddelen heerschte. Het americaansche smaldeel was laatstelijk bij Uragu voor anker. De bevelhebber dier vloot had een zendeling des Keizers van Japan ontvangen en van dezen een brief voor den Voorzitter der Ver.-Staten, met de verklaring, dat die zendeling eenige maanden later zou terugkomen, om het antwoord op dien brief aftehalen.

De opstandelingen in China behielden steeds de overhand. Men verzekerde, dat Peking reeds was ingenomen. De engelsche kruissers hadden in de chinesche wateren een groot aantal, met zeeroovers bemande, jonken bemagtigd.

PARIJS, 13 October.

Heden zijn hier ter stede geene berigten ontvangen, nadere opgaven inhoudende, ten aanzien van den stand van zaken in het Oosten. Men is hier nogal verlangend om iets naders te vernemen, omtrent de opdragt der administratie van de Donau-vorstendommen aan vorst *Menschikoff*, en het overnemen van het opperbevel over de russische krijgsmagt aldaar door den maarschalk *Paskevitsch*. Het ontbreekt niet aan personen, die hetgeen dienaangaande door den *Constitutionnel* en andere dagbladen is medegedeeld, kwalijk kunnen aannemen. Vooral houdt men het voor onwaarschijnlijk, dat het beheer der vorstendommen door Rusland op den duur aan de Hospodars zou worden ontnomen, omdat deze maatregel gelijk zou staan met de daadwerkelijke inlijving dier gewesten in Rusland.

Het wordt verder hier ter stede als vrij zeker aangenomen, dat de Russen geenszins het oogmerk hebben om den Donau overtetrekken. Meer waarschijnlijk houdt men het er voor, dat zij hunne krachten grootendeels zullen zamentrekken in en bij de stad Trebisonde, waar ook, te oordeelen naar de maatregelen, die thans worden genomen, de Turken een groot gedeelte van hunne legermagt zullen vereenigen. Trebisonde is eene belangrijke stad aan de kust van de Zwarte zee, in welke een talrijk en aanzienlijk gedeelte der bevolking de grieksche Godsdienst belijdt. De hoofdkerk aldaar, mede genaamd de kerk de H. Sophia, is weinig minder hoog aangeschreven in de schatting van de belijders dier Eeredienst, dan de kerk van dien naam te Konstantinopel.

Nogal opzien baart heden een in het dagblad den *Constitutionnel* opgenomen vertoog van de bekenden staatkundigen schrijver *Granier de Cassagnac*, waarin deze, zonder omwegen, verklaart dat een oorlog in het Oosten eene zeer wenschelijke zaak zou zijn; eene gebeurtenis, die, als kunnende strekken tot het doen ophouden van eenen toestand van onzekerheid en verwarring, gewisselijk als eene weldaad voor de volkeren zou moeten worden beschouwd. Dit betoog is weder in eenen uiterst vijandigen toon ten aanzien van Rusland gesteld en de inzigten en bedoelingen van den russischen Keizer worden in hetzelve in een zeer ongunstig daglicht voorgedragen.

Veel gematigder laten zich ditmaal de schrijvers van het republikeinsch-gezinde dagblad *la Presse* over de oostersche verwikkelingen uit. Volgens hen, is het zeer wenschelijk en ook mogelijk, dat in het Oosten het uitbreken van den oorlog worde voorgekomen en zou daartoe krachtdadig kunnen strekken, niet het bijeenroepen van eene officiële Conferentie, waarin, zooals zulks te Weenen heeft plaats gehad, slechts eenige weinige mogendheden zijn vertegenwoordigd, maar de zamenkomst van een europeesch Congres, 't welk alleen bevoegd kan worden geacht, om algemeene, voor alle mogendheden verbindende besluiten te nemen. Er zijn er, die het er voor houden, dat in de gegevene omstandigheden een zoodanig Congres werkelijk gewigtige diensten zal kunnen bewijzen, vooral ook omdat de wensch naar het behoud van den vrede algemeen bestaat, en het Congres alzoo overal ondersteuning zou vinden. Van die zijde wordt beweerd, dat welligt geene mogendheden beter in de gelegenheid zijn, om het denkbeeld van een Congres te verwezenlijken, en zich in die vergadering krachtdadig ten algemeenen nutte te doen gelden, dan Engeland en Oostenrijk. — Inmiddels wordt van eene onpartijdige zijde de opmerking gemaakt, dat men niet uit het oog verliezen moet, dat het denkbeeld van een Congres wel denkelijk niet gunstig door de Regering te Petersburg zal worden opgenomen, vermits de Czaar steeds heeft volgehouden, dat het punt, waaromtrent verdeeldheid bestaat, uitsluitend behandeld behoort te worden door Rusland en Turkije, en hij zich *de goede diensten* van de oostenrijksche Regering heeft laten welgevallen, alleen om een blijk te geven van zijne matiging en zucht tot toenadering, en geenszins omdat hij overtuigd was, dat Oostenrijk of eenige andere mogendheid bevoegd was om tusschen de beide in de zaak betrokkene Staten te treden. Op dien grond wordt de mogelijkheid verondersteld, dat de Keizer thans, nu door de Porte de oorlog is verklaard, zal overgaan of tot geweld van wapenen, of ook tot het openen van nieuwe onderhandelingen met de Porte, buiten den invloed der overige mogendheden. Men zal zich herinneren, dat onlangs de komst van den russischen tolk van legatie, den heer *Argyropolo*, te Konstantinopel is medegedeeld. Het heeft niet ontbroken aan gissingen, omtrent het doel der zending van dien ambtenaar, en al spoedig is het gevoelen geopperd, dat hij de overbrenger was van een nieuw ontwerp van schikking, 't welk, namens Keizer *Nicolaus*, der Porte zou worden aangeboden. Iets zekers is echter dienaangaande niet bekend.

— Zooals is gemeld, hebben HH. MM. gisteren den togt naar Compiègne aangenomen. Zij zullen zich aldaar waarschijnlijk gedurende veertien dagen blijven ophouden.

— Gisteren heeft in de stad Amiens eene zeer luisterrijke kerkelijke plegtigheid plaats gehad, bij gelegenheid der overbrenging van de reliquiën der *H. Theodosia*. Niet minder dan 27 fransche en buitenlandsche aartsbisschoppen en bisschoppen, mitsgaders drie kardinalen, onder welke men den kardinaal-aartsbisschop van Londen, den heer *Wiseman*, heeft opgemerkt, hebben dat kerkelijke feest bijgewoond. De laatstgemelde prelaat heeft in de hoofdkerk eene redevoering uitgesproken. Aanvankelijk is gemeld, dat ook H. M. de Keizerin tegenwoordig zou zijn bij die plegtigheid, doch dit is het geval niet geweest. — De heer *de Salinis*, bisschop van Amiens, is door Z. M. bevorderd tot officier van het Legioen-van-Eer.

— De aartsbisschop van Kamerrijk heeft eene kerkelijke ordonnantie uitgevaardigd, waarbij die prelaat gelast, dat voortaan de kerkelijke begrafenis zal worden geweigerd, niet alleen aan zelf-moordenaren, maar ook aan personen, die, ten gevolge van dronkenschap, het leven zullen hebben verloren; verder aan diegenen, welke zullen hebben geweigerd, zich te gedragen naar de kerkelijke voorschriften, voor zoo ver die betrekking hebben op het sluiten van huwelijken en zullen zijn overleden, zonder berouw te hebben betoond over hunne bij de burgerlijke wet niet verbodene zamenleving. Deze ordonnantie is, bij uittreksel, medegedeeld in het te Kamerrijk uitkomende dagblad *l'Echo de la Frontière.*

LONDEN, 13 October ('s avonds).

Gisteren middag hebben de hier aanwezige ministers weder een Kabinetsraad gehouden, die van 12 tot 5 ure geduurd heeft. Sir *J. Graham*, die 's ochtends van Balmoral in deze hoofdstad was aangekomen, heeft de bijeenkomst bijgewoond. — Na den afloop van den Kabinetsraad is lord *Palmerston* naar zijn landgoed Broadlands vertrokken.

H. M. de Koningin neemt heden de terugreis van Balmoral naar deze hoofdstad aan.

— Ons ministerieel avondblad van gisteren meldt, op grond van berigten uit Konstantinopel van 1 October, die, zoo als hetzelve verklaart, met een britschen gouvernements-courier afgezonden en uit de beste bron afkomstig zijn, dat de Sultan, steeds gedreven door den geest van inschikkelijkheid, dien hij gedurende de geheele onderhandeling betoond heeft, na het door den Divan genomen oorlogszuchtige besluit, nog niet tot eene formele oorlogsverklaring heeft willen overgaan, maar *Omer-bassa*, den bevelhebber der turksche troepen, gelast heeft om aan den russischen bevelhebber, prins *Gortschakoff*, te verklaren, dat, *indien de vorstendommen over vijftien dagen nog door russische troepen bezet waren, dit door hem zou worden aangemerkt als eene oorlogsverklaring van Ruslands zijde.* Voorts merkt het genoemde ministeriële blad aan, dat van den kant der westersche mogendheden alles gedaan is, wat met eere gedaan kan worden, om het geschil op eene vreedzame wijze te vereffenen; dat het nu niet Turkije, noch de westersche mogendheden zijn, van wie de beslissing der groote vraag van vrede of oorlog afhangt. „De vloten van Frankrijk en Engeland (dus vervolgt dit blad) liggen op dit oogenblik in den Bosporus, om den Sultan bij te staan, indien zij dit noodig mogten achten. Hoe lang het zal duren, eer zij naar de Middellandsche-zee terugkeeren, en van welken aard de gebeurtenissen zullen zijn, waaraan zij geroepen kunnen worden om deel te nemen, dit zijn vragen, welker beantwoording nu alleen van den Keizer van Rusland afhangt."

De *Times* meldt heden, dat de vertegenwoordigers der westersche mogendheden zich nu nog bezig houden met het opstellen eener nieuwe nota, die aan Rusland en aan de Porte ter goedkeuring aangeboden zal worden.

Volgens een telegrafisch berigt uit Marseille, zou de britsche vloot van den admiraal *Dundas* den 5den dezer nog in de Besica-baai gelegen hebben. De depeches, welke den 24sten September van Londen afgezonden waren (en welke, naar men vermoedt, betrekking hebben tot het verzeilen der vloot naar Konstantinopel) waren met het stoomschip *Ardent* van Malta aan den genoemden vlootvoogd overgebragt, en dit stoomschip was daarop naar Konstantinopel gestevend met de voor den britschen ambassadeur bestemde depeches.

— Het te Manchester opgerigte standbeeld van wijlen sir *R. Peel* is gisteren met veel plegtigheid onthuld. Behalve de stedelijke overheden en handels-genootschappen hebben een aantal corporatien en duizenden inwoners aan deze plegtigheid deelgenomen. De bewindslieden werden vertegenwoordigd door den kanselier der Schatkist, den heer *Gladstone*, aan wien bij deze gelegenheid mede plegtig eere is bewezen, als ijverigen voorstander en handhaver van het vrije handels-stelsel.

— Berigten van Bermuda, 24 September, melden, dat aan boord van het daar liggende vaartuig, waarop veroordeelde misdadigers in verzekerde bewaring gehouden worden, eene rotkoorts is uitgebroken, welke zich ook aan wal onder de troepen der bezetting heeft verbreid. Van de 200 gevangenen waren 78 aan die ziekte bezweken, en van de troepen 4 officieren, 112 man, 16 vrouwen en verscheidene kinderen. Eene kerk was tot hulphospitaal ingerigt.

— De prijs der fondsen was heden ter beurze weder zeer ongestadig. Op het gerucht, dat de rente der Bank heden weder verhoogd zou worden, zijn de 3 pcts. gecons. resc. van $92\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$ gedaald tot $91\frac{1}{8}$; later, toen het gebleken was, dat de directeuren der Bank nog niet tot de verhooging besloten hadden, is de prijs opgekomen tot $91\frac{1}{2}$, maar op 't laatst bleef hij $91\frac{3}{8}$.

BRUSSEL, 14 October.

In het regerings-blad is een koninklijk besluit opgenomen, waarbij de uitvoer wordt verboden van aardappelen en gedroogde peulvruchten. Het genoemde besluit, 't welk zooals bepaaldelijk van regeringswege wordt aangekondigd, door Z. M. is genomen op de eenparige voordragt zijner ministers, zal reeds op morgen in werking worden gebragt.

— Woensdag jl. heeft Z. K. H. de Hertog *van Braband* een luisterrijken maaltijd gegeven, welke is bijgewoond door den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen en eenige andere hooge prelaten. De Graaf *van Vlaanderen* en de Prinses *Charlotte* waren mede onder de genoodigden.

— Gisteren avond is de heer *A. Barrot*, de fransche gezant bij het Hof alhier, in deze hoofdstad aangekomen. Heden heeft de genoemde staatsman zijne geloofsbrieven overhandigd aan den minister van Buitenlandsche Zaken. Waarschijnlijk zal hij weldra door Koning worden ontvangen.

— Door eenige parijssche dagbladen is dezer dagen medegedeeld, dat de generaal *Changarnier* verlof zou hebben erlangd om zich te Napels te vestigen, waar het klimaat zou kunnen strekken tot herstel zijner geschokte gezondheid. Van goederhand wordt deze opgaaf tegengesproken, met bijvoeging, dat de gezondheid van dien generaal niets te wenschen overlaat, en deze er niet over denkt om de stad Mechelen te verlaten.

'S GRAVENHAGE, 15 October.

De Tweede-Kamer der Staten-generaal zal aanstaanden maandag, 17 October, bijeenkomen.

— Bij besluit van den Koning van 13 October zijn benoemd tot leden van de Staats-commissie, voorgezeten door den minister van Kolonien, en belast met het onderzoek der koloniale remises en het daarvan gemaakt gebruik, over het jaar 1852, de heeren *'t Hooft* en *Lotsy*, leden van de Eerste-Kamer, *Dirks* en *van Heiden*, leden der Tweede-Kamer, *Piepers* en *Borret*, leden van den Raad van State, en *v. Idsinga* en *Fievez*, leden van de Rekenkamer, en is aan deze commissie als secretaris toegevoegd de heer *Weddik*, fungerende secretaris-generaal bij het departement van Kolonien.

Z. M. heeft den heer *Q. W. v. Hoorn*, op verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der dir. belastingen te Amsterdam, en gelijk ontslag aan den heer *F. Croes*, als ontvanger te Oplo; — beide met aanspraak op pensioen.

— De Rijks-middelen hebben gedurende de eerste negen maanden van dit jaar opgebragt *f* 41,938,061. — Deze middelen zijn voor het geheele jaar geraamd op *f* 54,438,397, en alzoo voor drie vierden op *f* 40,828,798. Gedurende gelijk tijdsverloop van het vorig jaar is de opbrengst geweest *f* 41,422,218.

HAARLEM, 15 October.

De telegraaf heeft heden berigt uit Parijs overgebragt, inhoudende, dat, naar luid van den *Moniteur*, uit de driemaandelijksche opgave van de opbrengst der belastingen blijkt, dat de Rijks-uitgaven, in weerwil van het te kort, bij de begrooting verondersteld, door de inkomsten zullen worden bestreken.

— In de Javasche Couranten tot en met den 20sten Augustus komt voor, dat de gouverneur-generaal, de reis door de binnenlanden van Java vervorderende, den 2den Augustus in goede gezondheid te Madioen is aangekomen.

Deze dagbladen behelzen een zeer uitgebreid verslag van

De krijgsverrigtingen van de nederlandsche troepen op de Westkust van Borneo, bij welke zij zoo wel met vermoeijenissen, ten gevolge van de hitte der luchtstreek, als met de telkens herhaalde aanvallen der chinesche wederspannigen heeft te kampen gehad. Het laatste dezer gevechten is geleverd bij Sekadouw. Twee achter elkander aangelegde versterkingen zijn hardnekkig verdedigd, maar niettemin door de onzen, met groot verlies voor den vijand, vermeesterd. Deze overwinning was, gelijk gemeld wordt, volkomen; een aantal wapens en gereedschappen en meer dan 40 gevulde vaatjes met buskruid zijn in de handen der Nederlanders gevallen. Twaalf Europeanen en 2 inlanders zijn zwaar; 8 Europeanen en 2 inlanders ligt gewond; terwijl nog eenige manschappen door het springen van kruidvaatjes, die de Chinezen als mijnen hadden aangewend, ernstige brandwonden hebben bekomen. — Van de officieren, die daarbij in 't vuur zijn geweest, worden genoemd, de majoor *Kroesen*, de kapiteins *v. Houten* en *Asmus*, de luitenants *v. Daveluar Coopius*, *Pauwels*, *Hartsteen*, *Cochius* en *Donleben*.

Na Seminis en Soengei Boroe, onder bevel van den kapitein *v. Houten*, behoorlijk te hebben verzorgd, is de hoofdmagt in 't laatst van Junij te Sambas teruggekomen.

Na het verjagen der chinesche wederspannelingen uit de bentings van Sekadouw is, op verzoek van den bevelhebber, eene versterkte benting in de rivier Slakkouw, door het stoomschip *Celebes*, aangevoerd door den luitenant *Geerling*, in het begin van Julij aangevallen, en nadat eene afsluiting van zware balken in den vloed was doorgebroken, bij herhaling beschoten en ten eenemale vernield, zoo dat er niets van is overgebleven. De bij die gelegenheid betoonde ijver en beleid van den bevelhebber en verdere schepelingen worden hoogelijk geroemd. Veertien stukken geschut en eene aanzienlijke buit zijn daarbij in onze handen gevallen.

Inmiddels is in de naauwkeurige blokkade van de Westkust van Borneo door de schonerbrik *Lansier*, luit. *Stort*, voorzien, terwijl de schonerbrik *Saparoea*, luit. *de Gelder*, post had gevat voor Sambas.

De gouverneur-generaal heeft zijne bijzondere tevredenheid over de krijgsverrigtingen van Z. M. krijgsmagt, zoo ter zee als te lande, op de Westkust van Borneo, aan dezelve doen te kennen geven.

Ten aanzien van eene binnenlandsche reize van den resident van Palembang, en de eerbiedige wijze, op welke deze ambtenaar daarbij door de bevolking was ontvangen, wordt gunstig berigt medegedeeld. Den 17den Julij is die ambtenaar te Palembang teruggekomen. — Aldaar te lande waren de halve landrenten over 1853 reeds aangezuiverd.

Door den Gouverneur-generaal van Neerlands-Indie zijn in het *civiel* departement

Benoemd tot vendumeester in de residentie Kadoe jhr. C. L. de Jonge; ontslagen, eervol, wegens ziekte, J. N. Grimmius, als commies te Madioen; benoemd tot commies aldaar C. H. Fleur; ontheven eervol, wegens ziekte F. F. J. v. Hengst, als algemeen pakhuismeester te Samarang; eervol de eerste geneesheer te Grissée J. Gerdenier; benoemd tot algemeen pakhuismeester te Samarang J. G. Rameau; tot eleve bij het mijnwezen op Banka C. L. Gerritz. — Goedgekeurd dat door den directeur der cultures is gesteld ter beschikking van den resident van Madioen J. F. Haase, en is benoemd tot opzieners bij de braziliaansche koffijbereiding te Cheribon W. C. Schott en J. C. van der Worm; — benoemd tot hoofd-commies bij den directeur-generaal van financien A. Fitz Verploegh, tot eersten onderwijzer te Batavia C. Pieck, tot eleve bij het boschwezen op Java J. A. Focquin.

Door Z. E. is bij het *militair* departement

Ontslagen de eerste luitenant J. F. Erdman; geplaatst bij het magazijn van geneesmiddelen als administrateur H. F. N. Ukena; bij het hospitaal te Padang de apothecar H. Ravenswaaij; — ontslagen eervol de menagiemeester te Banda E. W. Montanus; — wegens ziekte, voor zes maanden op non-activiteit gesteld de eerste luitenant J. P. Pfeiffer; — bevorderd tot luitenant-kollonels J. C. Boelhouwer bij het 5de batt., C. Stroo bij het 9de, A. J. Andresen bij het 13de; — tot majoors J. W. Macdonald bij het 5de batt., J. C. A. Hachez bij het 12de; tot kepiteins A. C. v. Rijn van Alkemade bevelhebber op de westkust van Sumatra; J. G. G. H. Strengnaerts bij het 12de batt. L. J. W. Rozeboom en J. A. Degalz bij het 12de; A. J. A. Oudampsen bij het 13de; B. Barneveld bij het 14de; B. H. J. Rijks bij het garn. batt. Westkust van Sumatra; — tot eerste luitenants H. F. v. d. Ree bij het 2de batt.; C. G. Heiligers bij het 13de; N. G. v. Huffel bij het garn. batt. 1ste mil. afd.; N. H. Kornelissen bij het garn. batt. 2de mil. afd. en J. C. steenbergen bij het garn. batt. in de Molukken; — tot 2de luitenants de onder-officiers L. N. O. Nossent, J. v. Hogerlinden en P. B. Bruyn van Rozenburg bij het 2de batt., J. F. de Ranitz, J. H. v. d. Schalk, en W. de Leon bij het 3de; F. F. Pfannez en J. G. Eskens, bij het 5de; M. W. v. Gorkum en M. A. E. Phaff bij het 7de; C. H. A. F. Catenius bij het 9de; L. T. Blasius en V. L. Reuter bij het 11de; H. W. C. A. Thieme bij het 13de; A. J. Smeding bij het 14de; F. W. Hempe, J. v. Krieken, R. P. M. v. Aldewereld en J. G. Gerlach bij het garn. batt. Westkust van Sumatra.

Z. E. heeft bij het *marine* departement benoemd tot administrateur van het tjuniaveer te Batavia de uit het vaste corps zee-officieren eervol ontslagen luit. ter zee 2de klasse G. F. de Bruyn Kops, met rang van luitenant ter zee 1ste klasse.

Te Rotterdam zijn op den 14den October aangegeven 8 cholera-lijders: hersteld 4 en overleden 5.

Te Amsterdam zijn bij de centr. cholera commissie, op den 15den dezer aangegeven 19 personen: hersteld 2, overl. 7.

Te Schiedam zijn van 8 tot 11 Oct. door de cholera aangetast 4 personen, overl. 2, hersteld 3. — In 't geheel, sedert het begin der ziekte, aangetast 188, overl. 133, hersteld 38.

— Eergisteren is te Nieuwendam, van de werf van den scheepsbouwmeester *W. H. Meursing*, met goed gevolg te water gelaten het schoonerschip *Sara Elisabeth*, groot 210 tonnen, voor rekening van den heer *H. Gullen* en reederij te Amsterdam. Terstond daarna is de kiel gelegd van een driemast schooner, genaamd *Henriette en Cornelia*, voor rekening van den heer *J. Schut* en reederij te Amsterdam.

— Verl. donderdag heeft te Beverwijk, van wege de afdeeling Velsen en Omstreken der Holl. Maatschappij van Landbouw, eene harddraverij plaats gehad, 1° van landbouwerspaarden, 2° van andere paarden. Aan de eerste hebben 14 p. deelgenomen; de prijs, bestaande in eene pendule, is behaald door den zwarten ruin van *A. van Beusekom*, te Velsen; de premie, eene porceleinen moderateur-lamp, door den bruinen ruin van *J. Schils*, te Schoten. — Voor de 2de draverij waren 13 paarden ingeschreven. De prijs, een fraai bewerkt stuk zilver, is behaald door de *Bont*, van den heer *A. v. d. Hoop*; de premie, mede een stuk zilverwerk, door de *Snel* van den heer *H. J. ter Burg*, te Velsen.

— Te Seraing, in Belgie, is dezer dagen eene eerste proef genomen met een locomotief van meer dan gewone grootte, welke bestemd is om te worden gebruikt op de hellende vlakken van den spoorweg tusschen de steden Weenen en Trieste. Dit werktuig weegt omstreeks 66,000 kilo's en rust op niet minder dan tien wielen. De proef is genomen op het hellende vlak van den luikschen spoorweg, en, naar men verneemt, allezins naar wensch uitgevallen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 15 October. Den 14den dezer in Texel binnengekomen: *Solide*, Isberg, Bahia; *Hans & Christine*, Olsen, Odessa; *Jacoba*, Bakker, *Beerta Hendrika*, Stuit, *Frau Martha*, Remmersen, *Olof Trygveson*, Larsen en *Hendrika*, Boswijk, alle vijf van Riga; *Catharina*, Nieting, Umea; *Lammechiena Margonda*, Ellens, Hammerfest; *Delphin*, Beck, *Ambrosia*, Gjersoe, *Hendrika Jantina*, Bart, *Vennerne*, Steenveld en *twee Zusters*, Bioness, alle 5 van Fredrikstad, *Haabets Anker*, Andersen, *Freya*, Schlyter, beiden van Drammen; *Catharina Visser*, Duyf, Christiansand; *Catharina Elisabeth*, Stuit, Noorwegen; *Nidelven*, Lorensen, Holmstrand; en uitgezeild: *Juno*, Helseton en *Dolphin*, Stainer, beiden naar Newcastle. Wind z. o.

Den 10den dezer op de hoogte van Dungeness: *Margaretha Johanna*, Schou, Amsterdam naar Batavia; *Clara Henriette*, Croese, dito naar Valparaiso; *Nova Zembla*, Janzen, Hartlepool naar Hongkong; *Generaal van den Bosch*, Parlevliet, Londen naar Geelong; 11 dito; *Alcyone*, Haacke; Amsterdam naar Melbourne; *Salatiga*, Besier, dito naar Liverpool.

Den 11den dezer te Portsmouth binnen gekomen; *Henriette Maria*, Wiegmink, Banjouwangie naar Amsterdam.

Den 10den dezer te Peterhead binnengekomen: *Geerruida Alida*, Leicher voor wijlen Weits, Archangel.

Den 1sten dezer lagen te Newjork in lading: *Maria en Adriana*, Ouwehand en *Pinnasberg*, Herting, beiden naar Rotterdam.

Den 28sten Sept. te Napels binnengekomen: *Antje*, Klasen, Amst.

AMTTERDAM, 14 Oct. Den 10den dezer, is op strand bij den hoek van Holland aangespoeld, een naambordje, waarop: „*Vigilant*", benevens een flesch waarin vier kaartjes van *Georg Bergfeld*, *F. von Bernuth*, *Fritz Rigand* en *Richard Flüme*, Lieutenant im 13. Inft. Rgt.

SHEERNES, 11 Oct. Het schip *Anjer*, kapt. Esink van Amsterdam naar Batavia, is gisteren alhier door twee vaartuigen, met verlies van anker en touw, uitgestooten roer enz., binnengebragt, hebbende bij mistig weder, het vuur van den Galloper w. n. w. 8 mijlen, op een drijvend wrak gestoten, is op zijde gehaald en heeft maarschijnlijk schade aan den achtersteven bekomen, doch maakt geen water. Toen het schip stiet, had men 20 vademen water bij het lood.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

15 *October* 1853. — 4½ *ure*.

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. ...	2½	pct.	61½	⅝	61½
„ „	3	„	74¼	—	—
„ „	4	„	93⅛	3/16	93⅛
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	92⅝	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	125	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	93⅛	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	„	106¼	—	—
„ 1828 1829.	5	„	105½	—	—
Certificat. 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ 1840	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	89⅓	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	83	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	21⅝	11/16	21⅝
. . . .	3	„	45⅛	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	41	⅛	41 1/16
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			5⅛	7/16	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	77¾	78½	—
„ N. . .	5	„	90⅞	91	90⅞
. .	2½	„	40¼	⅜	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	50¼	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
£ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	37⅞	38¼	37⅞
„ defired	3	„	—		—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	71	¾	71
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	33	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	22 15/16	23⅛	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4⅛	—	—

Aandeelen Haarl.-meer 5 pc. 100⅛. Rusland cert. adm. Londen ½ pc. 96. Oostenrijk Metall. Le B. 5 pc. 90⅞. Columbia Equador 3¾ à 13/16. Venezuela oblig. uitgest. 14. Grenada oblig. uitgest. 8 5/16 à ⅜. Orig. Amerika Bank 3⅞ à 15/16. — Beleening 2½. Prolongtie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden iets vaster; de belgische en fransche gezocht, de 1 pc. spaansche prijshoudend, de 3 pc. iets vaster; de portugesche, russische en oostenrijhsche tot iets hoogere prijzen gevraagd, de peruaansche willig.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 26,35; Napels. *f* 25,10; Div. in £ *f* 11,75; Eng. Russen *f* 12; Frans. *f* 56; Belg. *f* 56⅛; Pruiss. *f* 34¾; Hamb. Russen *f* 37; Russen in Z. R. *f* 37⅛; Pools. in fl. *f* 28.

MADRID, 11 October. De 3 pc. 42⅜; 1 pc. 22½.

WEENEN, 14 October. De 5 pc. metall. 91⅛; zilver 11¼.

PARIJS, 14 October. De 3 pc. renten 73 fr. 20; 4½ pc. 100 fr. Spanje 3 pc. binn. 41; 1 pc. 21⅛.

ANTWERPEN, 14 Oct. 1 pc. Spanje 21¼.

Uit het onlangs te Zutphen gemaakte twaalftal, is het navolgende zestal, alphabetisch gesteld, geformeerd: dr. *F. K. M. v. Baumhauer*, te Geervliet; *H. F. Berlage*, te Naarden; *J. B. F. Heerspink*, te Gieten; *G. L. v. Loon*, te Edam; *H. v. d. Velde Jr.*, te Borne; *S. Coolhaas v. d. Woude*, te Nieuw Beerta.

*** Een zwaar beproefd huisgezin neemt de vrijheid door deze een beroep te doen op de hulpvaardigheid en milddadigheid zijner landgenooten. Behoorlijke inlichting aangaande dat huisgezin is bereid te geven de ondergeteekende, die zich gaarne belasten wil met den ontvangst der liefdegaven, en bescheiden de belangen van dat huisgezin aanbeveelt, met de bede dat de Heere veler harten moge bewegen om van het hunne aftezonderen tot voorziening in de dringende behoeften van bovengenoemd huisgezin.

Ravenstein, 12 *October* 1853.
J. H. A C. HANEWINCKEL, V. D. M.

*** Voor de Protestantsche Scholen te Maasbommel en te Alphen in Maas en Waal, zijn van den 16den Sept., zie Haarl. Cour. 23 Sept. 1853, no. 225, tot den 7den Oct. l. l. ingekomen de navolgende giften:

Bij den ondergeteekende: van ds. *Betz* te 's Bosch *f* 3; van M. muntb. no. 83076, postm. Wormerveer *f* 10; van D. W. uit Dordrecht muntb. no. 335854 *f* 10; van VC uit Deventer muntb. no. 45777 *f* 10; van N. N. te Joure coup. no. 3168 *f* 7,42½; van D. B. te Nijmegen coup. no. 17385 *f* 17,50; uit H. 2 coup. van N. N., te zamen *f* 3,71; van A... uit A... muntb. no. 160062, met de spreuk: *God zegene dat werk*, *f* 10; van *J. Liese* te Appeltern *f* 5; van N. L. te Maassluis *f* 1,79½. Te zamen *f* 78,43.

Door de H. H. *P. A. Romijn* en *J. E. Pesters* te Amersfoort: opbrengst eener lijst ter teekening aangeboden *f* 171,50; van N. N. bij den hr. *Pesters* *f* 2,50; van A. bij den hr. *Romijn* *f* 3; van B. T. U. bij den hr. *Romijn* 2 coup. à *f* 1,48½, te zamen *f* 2,97; van eene dienstbode bij den hr. *Romijn* 75 cents; van *Unitas*, afdeeling Amersfoort *f* 10. Te zamen *f* 190,72.

Door den hr. *F. P. Muysken* te Amsterdam: van W. J. *f* 5; van X. *f* 5; van J. M. *f* 10; van P. M. *f* 10; van J. H. W. *f* 5; van R. F. *f* 2,50; van J. P. G. *f* 10; van J. L. *f* 10; van B. *f* 5; van X. Y. *f* 5. Te zamen *f* 67,50.

Door den hr. *W. Richter* te Maassluis: van mejufv. G. M. *f* 5; van den hr. S. *f* 1; van den hr. G. *f* 1. Te zamen *f* 7.

Door ds. *B. Nachenius* te Maassluis: uit Amsterdam van J. F. N. *f* 1; van A. Z. *f* 5; van J. N. B. Z. *f* 5; van J. E. N. *f* 5; gecoll. aldaar onder lett. A. C. *f* 1; uit Maassluis gecoll. zondag 28 Aug. *f* 2,50; van M. en v. D. K. *f* 1; gecoll. zondag 11 Sept. onder lett. G. N. *f* 1; uit Vlaardingen per missive 21 Sept. N. N. *f* 2. Te zamen *f* 23,50. Dus in het geheel *f* 367,15.

Bij ds. *Hinlópen* te Haarlem: van N. N. *f* 1; van N. N. *f* 1; van de wed. G. S. *f* 2; in een briefje, geteekend *Constance*, een 10 guldenst.; van K. P. *f* 5; van N. N. muntb. *f* 10; van A. Z. uit Amsterdam een 10 guldenst.; van J. H. K. te Haarlem bankbiljet *f* 25. Te zamen *f* 64.

Bij ds. *Krabbe* te Leyden *f* 64,32½.

Bij ds. *Haverkorn van Rijsewijk* te Delft: eene gift 4 Sept. *f* 4; gecoll. in de N. Kerk 21 Aug. *f* 1; van K. *f* 2,50; van X. coup. *f* 1,48½; van S. *f* 10; eene gift gecoll. in de N. Kerk 25 Sept. van 2 coup. een van *f* 12,37½ en een van *f* 4,95. Te zamen *f* 36,31.

Bij den hr. *J. P. de Keyzer*, zie *de Morgenster* no. 66, van eene dienstbode *f* 1; zie *Morgenster* no. 67, gecoll. in de N. Kerk 2 Oct. een klein offer, hopende dat God het zegene *f* 1. Te zamen *f* 2.

Bij de HH. uitgevers der Haarl. Cour., zie 29 Sept. no. 230, van v. D. te Utrecht coup. *f* 12,37½.

Waarde geloofsgenooten! Hartverheffend is het, op zulke werken der liefde te staren, zoo doende wordt gewis het pand ons toevertrouwd wel bewaard. Ontvangt alle tot dus verre weder, den opregtsten dank, en dat niet slechts voor de milde giften; maar ook voor de woorden van aanmoediging welke die giften vaak vergezelden. Voor u ook die met zoo veel zorg en beleid, de handen tot het verleenen van hulp en mededeelzaamheid opwekt, kan ik geene voldoende woorden van dankzegging vinden; maar gij verkrijgt, getrouwe bouwlieden van uwen Heer, aan den avond uw volle loon.

Ik moet echter de oprigting onzer Protestantsche Scholen bescheidenlijk uwer milde belangstelling blijven aanbevelen. Helpt mij deze allergewigtigste zaak voltooijen.

Geëerde leden der Evangelische Maatschappij, nooit zult gij geregelder en beter het verheven doel uwer vereeniging bereiken, dan door allereerst te zorgen, dat er vooral in roomsche streken, scholen zijn, waarin, bij een *grondig en weinig kostbaar* onderwijs in de school-wetenschappen, de Bijbel wordt gelezen en Bijbelsche en Vaderlandsche Geschiedenissen worden geleerd: komt staat dan ook gij, uwen voor regt en licht strijdenden broeder bij!

De Predikant der Hervormde Gemeenten
te Maasbommel en te Alphen,
J. W. VAN HILLE.

*** **BIDSTOND DER VRIENDEN ISRAËLS,**
op Woensdag avond den 19den Octob. ten 7½ ure, in de Concertzaal, Voorganger den Wel-Eerwaarde Heer L. TINHOLT. Toegangbilletten te bekomen bij A. MOLENAAR, Bakenessergracht.

*** VERGADERING van den Gemeente-Raad van Haarlem, op Woensdag den 19den October 1853, des namiddags ten 2 uur.

*** Ondertrouwd:
NEDE, 12 October 1853. Eenige kennisgeving.
Dr. E. J. VAN GORKOM en H. C. M. VAN KESTEREN.

*** Ondertrouwd:
UTRECHT, 13 October 1853. Eenige kennisgeving.
J. D. SIGAL, Predikant te *Besoyen*, en H. M. VAN HOEVE.

*** Getrouwd:
ZUTPHEN, 13 October 1853. Eenige kennisgeving.
J. A. VAN EPS REERINK en A. E. WEENINK.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, 13 October 1853.
C. P. TIELE, ber. Pred. te *Moordrecht*, en J. M. H. BACKER.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, 13 October 1853.
H. VAN VOORST, van *Zaandam*, en M. E. CUNO.

*** Getrouwd:
KAPEL-AVESAATH, 14 October 1853.
H. G. BEKKER, van *Lent*, en G. H. FORMYNE.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *L. W. MEURSINGE*, geliefde Echtgenoot van L. HOUWINK.
MEPPEL, den 10den October 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Te GOES is den 12den October 1853, van eenen ZOON bevallen *E. W. S. PICCARDT — BOSS.*

*** ZALT-BOMMEL, 12 October 1853. Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *R. G. THOOFT — VAN MERLEN.*

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote *LUCRETIA MARIA VAN DEN BROEK*, van eene DOCHTER.
J. RUYSSENAERS, Med. et Art. Obst. Dr.
WILLEMSTAD, 12 October 1853.
Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Door Gods goedheid is heden allervoorspoedigst van eene welgeschapene DOCHTER bevallen *A. E. P. VAN VEERSEN*, hartelijk geliefde Echtgenoot van J. M. VAN GRIETHUYSEN.
TERWOLDE, 12 October 1853.

*** Op HEEREWEGEN, bij *Zeist*, is den 12den October 1853 van eene DOCHTER bevallen, Vrouwe *JACOBA MARIA VAN DER MERSCH — PIT.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. T. OCKERS CAU*, geliefde Echtgenoote van D. BURGER JR.
DOESBORGH, 13 October 1853.

*** Heden beviel van een *dood* KIND, de Hoog Wel-Gebore Vrouwe Baronnesse *VAN LIJNDEN*, geboren *VAN HASSELT.*
UTRECHT, den 13den October 1853.

*** Den 22sten September is te MIDDELBURG overleden, den Wel-Edele Gestr. Heer WILLEM JOHANNES HENDRIKUS ALLEWAERT, in leven gepensioneerd Kapitein Luitenant ter Zee, Ridder van de Militaire Willemsorde.

*** Heden overleed Mejufvrouw GEERTRUIDA HENDRIKA DE KRUYFF, na een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van ruim 77 jaren.
Haar einde was zacht en kalm.
Haar leven Christus, en gewijd aan het heil van Bloedverwanten, Vrienden en Betrekkingen.
Men wordt verzocht deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.
K. VAN HOUWENINGE VAN SPRANG.
Executeur Testamentair.
GORINCHEM, 10 October 1853.

*** Mijn waarde Echtgenoot, de Heer JOHANNES MÜLLER, Boekverkooper, met wien Gods goedheid mij ruim dertig jaren den zegen des huwelijks heeft laten genieten, werd gisteren avond, in nagenoeg 67 jarigen leeftijd, na langdurige kwijning, door een plotselingen dood van mij en mijne vier Kinderen weggenomen. De herinnering van zijn leven en sterven doet mij en de mijnen, in onze diepe droefheid, met ootmoedig vertrouwen opzien tot God, die ook in zijne beproevingen onze Vader blijft in Jezus Christus.
A. MÜLLER, geb. KEUSENHOFF.
AMSTERDAM, den 12den October 1853.
De Affaire zal voortgezet worden.

*** Tot mijne bittere droefheid, overleed heden nacht na eene ziekte van slechts weinige uren, mijn hartelijk beminde Echtgenoot, HUIBERT VAN WIJNGAARDEN, in den ouderdom van 36 jaren, mij nalatende vier Kinderen, te jong om de grootheid van hun verlies te kunnen beseffen.
JAKOBA DE KONING,
Wed. *Huibt. van Wijngaarden.*
WOERDEN, 13 October 1853.
Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Heden overleed na eene gelukkige Echtverbindtenis van ruim 26 jaren, ten gevolge van eene langdurige en smartelijke ziekte, mijn geliefde Echtgenoot de Wel-Edel-Gestrenge Heer JAN COCK BLOMHOFF, in leven Oud-Opperhoofd van den Nederlandschen Handel op Japan, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.
M. A. VAN BREUGEL,
Wed. *Cock Blomhoff.*
AMERSFOORT, 13 October 1853.

*** KIESDISTRICT HAARLEM.

Eenige Kiezers te Haarlem bevelen bij deze aan, bij de verkiezing voor het Lidmaatschap der Tweede-Kamer op 20 dezer den Heer Mr. D. LÉON, Advocaat te 's Hage, Lid der Staten van Zuid-Holland, Schrijver van de **Regtspraak** van den *Hoogen-Raad* en Hoofd-redacteur van het Weekblad de **Gemeentestem.**

*** Aan mijne MEDEKIEZERS in het Hoofd-kiesdistrict HAARLEM, waartoe behooren: *Haarlem, Sloten, Houtrijk en Polanen, Voorhout, Noordwijk, Noordwijkerhout, Hillegom, Lisse, Heemstede, Berkenrode, Bennebroek, Bloemendaal, Zandvoort, Spaarndam, Spaarnwoude, Schoten, Zuid-Schalkwijk* en *Haarlemmerliede.*
„*De publieke zaak wil publiek worden behandeld.*"
Eenige staatkundige vrienden verlangen van mij de driedubbele verklaring of ik, bij eene eventuele benoeming het lidmaatschap der Tweede Kamer zal aanvaarden; of ik mijne betrekking tot den Gemeente-raad van Haarlem zal behouden; hoe ik oordeel over de aanbeveling van de HH. DE BRUYN KOPS, LÉON, HEEMSKERK, VAN BERKEL, GEVERS DEYNOOT, VAN DER TUUK, RADERS, enz. enz., die allen buiten ons District behooren.
Gaarne herhaal ik mijne reeds vroeger gedane verklaring, bij eene eventuele benoeming tot Lid der Tweede Kamer, die betrekking te zullen aanvaarden tot het helpen bevorderen van eene *krachtige, eerlijke* en *onbekrompene* toepassing onzer Staatswetten, in het waarachtig belang van **NEDERLAND** en **ORANJE.**
De betrekking tot den Gemeente-raad van HAARLEM zal ik behouden.
De personen hierboven genoemd, hoe achtenswaardig eenigen hunner ook in vele opzigten zijn mogen, handelen, naar mijne gemoedelijke overtuiging, noch in het belang des Vaderlands, noch in dat van hun staatkundig karakter, met zich in een District, waar zij *niet* te huis behooren, langs allerlei wegen te laten aanbevelen en hierdoor de zege te belemmeren van het CONSTITUTIONNEEL BEGINSEL, waarvoor ik met eenigen goeden uitslag en niet zonder zelfverloochening, sedert geruimen tijd, heb mogen strijden.
Het zijn geene goede burgers of vaderlanders, die om aan eene *eerlijke* nederlaag te ontkomen, *vreemde* troepen in den lande halen.
MEDEKIEZERS! Wilt gij dus eene waarlijk constitutionnele overwinning helpen behalen, van *openbaarheid* en *kordaatheid* op *duisternis* en *knoeperij*, laat u dan, onder geen voorwendsel hoegenaamd, tot *verdeeling* en *versnippering*, tot *verbrokkeling* van stemmen misleiden en vereenigt uwe krachten op uwen Haarlemschen Kandidaat,
Haarlem, 15 *October* 1853. **Jhr. M. SALVADOR.**

*** **AAN DE KIEZERS VAN HAARLEM EN BUITEN-DISTRICTEN.**

Is de Heer **SALVADOR** de man, die raad weet? de Belastingen van de Levensmiddelen van Land en Stad te doen vervallen! en daarbij uwe Lasten **ƒ 10,000,000** te verminderen; — den Burger van **ƒ 2,670,000** te ontslaan, die hij te veel in verhouding betaalt? en ons Vaderland **nu nog** voor Hongersnood te bewaren? daar ik in 1835 het Land en in 1845 Burgemeesteren van Haarlem voor waarschuwde,
kies dan den man, en mij niet.
CORNELIS VAN DER TUUK, te Leyden.
15 *October* 1853. **Zegt het voort.**

*** Die iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of Papieren als anderzins onder zich heeft, behoorende tot de Nalatenschap van den Wel-Edelen Gestrengen Heer Mr. DIRK PIETER RIS, in leven Dijkgraaf van Dregterland, enz., gewoond hebbende en op den 10den September j. l. te Enkhuizen overleden, gelieven daarvan vóór 15 November aanstaande opgaaf, betaling of afgifte te doen, aan den gestelden Executeur Testamentair DUKER, Notaris te Enkhuizen.

*** **Dr. DOUWE TIETEMA LEEN.**

Burgemeester en Wethouders der Gemeente LEEUWARDEN, Bestuurders van het Dr. *Douwe Tietema Leen*, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat gedacht Leen, door Dr. *Douwe Tietema*, bij deszelfs Testament in dato 11 October 1528, aan deszelfs *Broederlijke* en *Zusterlijke* Stam, ad Studia, besproken vaceert en roepen dien ten gevolge allen, die daarop vermeenen regt te hebben, op, om hunne belangen, ten dezen te doen gelden, waartoe zij zich, of in *persoon*, of met *gefrankeerde* Brieven, kunnen aanmelden ter Secretarie dezer Stad, vóór den 20sten October e. k.
Leeuwarden, den 22sten September 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

*** R. SMITS, Onderwijzer te Haaften, bij Zalt-Bommel, vraagt ten spoedigste EEN ONDERMEESTER, van den 3den Rang, bekwaam voor de Kerkedienst.
Het Salaris is behalve Kost en Inwoning ƒ80. Men vervoege zich met *franco* Brieven, bij genoemden Onderwijzer.

*** Met 1°. December of vroeger, verlangt men een APOTHEKERS-BEDIENDE, P. G., te Middelburg, tegen Kost, Inwoning en Salaris naar bekwaamheid, Brieven *franco*. Adres Lett. A. B., bij VAN BENTHEM & JUTTING, Boekhandelaars aldaar.

*** Men verlangt tegen primo November e. k., in eene der voornaamste Societeiten, te Amsterdam, als EERSTE KNECHT: Iemand van de Protest. Godsdienst en van onbesproken gedrag.
Alleen zij die goede getuigenissen kunnen produceren, zullen in aanmerking komen. Men adressere zich met *franco* Brieven, met opgave ter bekoming van informatiën, onder Letters A. B., bij den Boekhandelaar G. C. V. D. POST, Kalverstraat, te Amsterdam.

*** **OPREGT GEMEENDE AANVRAAG.**

Een geëxamineerd *Apotheker*, van fatsoenlijke Familie, P. G., tusschen de 20 en 30 jaren oud, zoekt in kennis te komen met eene JONGE DAME, van gelijken leeftijd, Religie en onbesproken gedrag, en die minstens over 6 à 8 mille beschikken kan, om na behoorlijke kennismaking en overeenstemming tot een **HUWELIJK** te komen.
Hiertoe genegen, adressere zich *franco*, onder Lett. B. Z., bij GEBR. KOSTER, Kantoor-, Boek- en Papierhandelaars, Leliegracht te Amsterdam. Kunnende van de strikste geheimhouding verzekerd wezen.

*** *E. G. J. STUART, Instituteur à Flessingue, désire engager un SECONDANT à des appointements considérables. La connaissance approfondie du Français et de l'Anglais est de rigueur, celle de l'Allemand et des mathématiques pourra être une recommandation. On est prié de s'adresser par lettres affranchies.*

*** *Une Demoiselle C. qui, depuis plusieurs années, s'est vouée à l'éducation, désire se placer comme GOUVERNANTE, vers le mois de Février. Elle enseigne par principes le Français, le Hollandais, les éléments de l'Anglais, les ouvrages de main et tout ce qui concerne une éducation soignée. S'adresser par lettres affranchies, sous l'initiale H., chez A. KLOOTS & COMP., Libraires-Imprimeurs, à la Haye.*

*** ***INSTITUT DE JEUNES-GENS, à LIEGE. (BELGIQUE.)***

Cet établissement organisé sur le modèle des institutions de Paris, dirigé par un Français, *et des professeurs habiles* allemands *et* anglais, *se recommande à la confiance des familles par la bonne discipline qui y règne, l'excellente conduite des élèves et par les succès nombreux, qu'ils obtiennent dans leurs études.*
On y enseigne les langues anciennes, les langues modernes, les mathématiques, la chimie, la physique, les sciences commerciales. *Au sortir de cet établissement, un élève peut suivre les cours universitaires, entrer à l'école des mines, l'école militaire, ou suivre la carrière du commerçant.*
S'Adresser pour plus amples détails au Direct. Mr. GRANGE, à Liége, rue des Clarisses, N°. 45.
Nota: Il s'y trouve des Jeunes-Gens Hollandais.

*** *Burgemeester en Wethouders van* WEESP, maken bij deze bekend, dat met autorisatie van H. H. Gedeputeerde Staten van Noordholland, wegens het doen van Reparatiën, de passage **over de Langebrug**, gelegen over de Rivier de Vecht, binnen de Gemeente, gedurende 5 dagen en wel van 18 tot 23 October 1853, zal zijn **afgesloten** en **gestremd.**
Weesp, den 8sten October 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. W. HEYDANUS.
De Secretaris,
P. DE VRIES.

*** Op den 20sten October, des middags om 12 ure, zal ten Burele van den Kapitein Kwartiermeester, in de Lange Bagijnestraat N°. 830, door de Hoofd-Administratie van het 3de Regiment Dragonders, onder nadere goedkeuring van den Regiments-Kommandant, aan de minst inschrijvende worden aanbesteed, de leverantie van benoodigde PATENT-OLIE voor de Menages, Stallen, Scholen, enz., ten dienste der Escadrons te Haarlem in garnizoen, van 1 November 1853, tot ultimo October 1854.
Haarlem, 15 *October* 1853.
Op last van de Hoofd-Administratie.
De Kapitein Kwartierm.,
PRAGER.

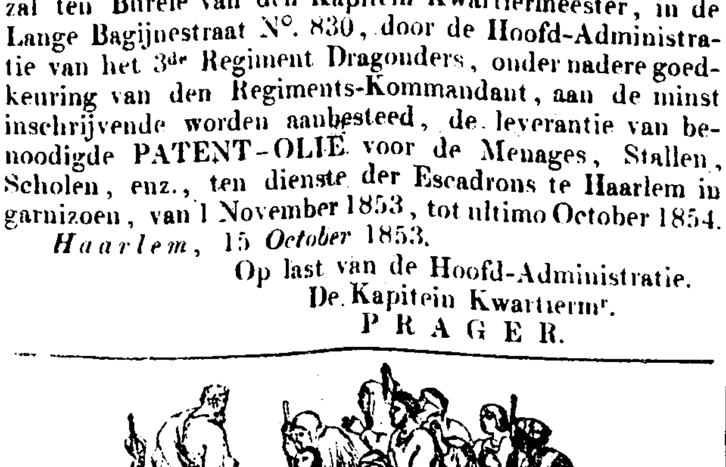

Een *Kniegezwel genezen* door de **ZALF** en **PILLEN** van **HOLLOWAY.** Achttien maanden geleden, vatte Mejufvrouw *Jones*, woonachtig in de Portugal-street, te Londen, eene zware koude welke zich vastzette in een harer knieën en aan de buiging derzelve een gezwel vormde, waardoor de knie zoo stijf werd, dat zij dezelve gedurende een jaar tijds niet kon buigen. Zij bezigde alle bedenkelijke middelen, doch alles vruchteloos, zoodat zij ten laatste zeer daarover ontstelde en bekommerd werd. Eindelijk wreef zij het lijdende deel elken morgen en avond in met *Holloway's Zalf*, en gebruikte tegelijker tijd de Pillen, waardoor het gezwel zich verdeelde, de knie weder buigbaar werd, en zij geene pijn meer gevoelde.
Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij *W. C. van Dort*, te 's Hage, bij *N. C. W. van Someren Brand*, te Dordrecht; bij *S. J. Veen*, te Purmerende, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à ƒ0,90, ƒ2,10, ƒ3,30, ƒ7,75, ƒ15,50 ƒ23,50.
Potjes Zalf à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90 „ 23,90.

BORSTAANDOENINGEN,

Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.

Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.

Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.

De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden; door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen, Minnen* en *Kinderen*; deze zeltstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.
Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Geneeskundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.
Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier, te Parijs* afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn. *H. van Kerckhoff*, Verkoophuis, te Amsterdam, en de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht.

*** Door vertrek terstond te HUUR, tegen billijke voorwaarden: Een HUIS en TUIN, gelegen te Ouddorp bij Dirksland, waarin sedert een aantal jaren, met goed gevolg de Geneeskunde enz. is uitgeoefend. *Franco* te bevragen, onder Letter A., aan het Postkantoor, te Leerdam.

*** UIT DE HAND TE KOOP, in massa of bij partijen, ongeveer 400,000 ned. ponden goed gewonnen HOOI, staande aan drie en twintig Schelften, in de Mijdrechtsche Droogmakerij. Nadere informatiën te bekomen, bij J. BEUMER, in het Regthuis te Uithoorn.

*** Men wenscht over te nemen de geheele of gedeeltelijke **Directie** van éénig **BEGRAFENIS-FONDS**, groot of klein, onverschillig hoe ingerigt of waar gevestigd. Eenige omschrijving en de voorwaarde waarop dit kan geschieden, wordt verlangd bij geslotene Brieven, Lett. B., F., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem. Brieven *franco*. Op geheimhouding kan men verlangd rekenen.

*** **APOTHEEK TE KOOP.**

Op zeer aannemelijke voorwaarden wordt te KOOP aangeboden: Eene, in een der Steden van Zuid-Holland, gedurende ruim veertig jaren bestaan hebbende APOTHEEK, welke een goed bestaan oplevert, met het ruime en fraaije Woonhuis, waarin dezelve is gevestigd. Nadere informatiën zijn te bekomen *alleen* op schriftelijke aanvragen, onder de Letters A. Z., bij den Boekverkooper J. ANDRIESSEN JR., te 's Gravenhage. Brieven *franco*

*** Te Haarlem zijn te KOOP: drie schoone gedresseerde RIJ-PAARDEN: kunnen ook des verkiezende ingespannen worden: twee van dezelve hebben den ouderdom van 7, het derde 10 jaren. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Kastelein der Societeit, *Trouw moet Blijken.*

*** De Veiling *Caraques* en *Guatimalo* INDIGO, te Amsterdam, den 21sten October 1853, is **uitgesteld**, tot ***Woensdag 2 November.***

*** Op Maandag den 24sten October 1853, zal door de Hoofd-Administratie van het 3de Regiment Dragonders, des middags om 12 uren, aan *den Koudenhoorn*, bij de Kavalerie-Kazerne te Haarlem, publiek worden verkocht: **Zes en veertig stuks REFORME-PAARDEN.**
Haarlem, 16 *October* 1853.
Op last der Hoofd-Administratie voornoemd,
De Kapit.-Kwartierm.,
PRAGER.

*** OPENBARE VERKOOPING van PAARDEN en RUNDEREN van verschillend soort, RIJTUIGEN, TUIGEN, ENZ., op Woensdag 26 October 1853, des morgens ten 10 ure, aan het *Haagsche Schouw*, onder Voorschoten. Er kan bij deze Verkooping worden ingestoken, waartoe men zich vervoege bij den Kastelein W. GOLDBERG, aan het Haagsche Schouw voornoemd, of ten Kantore van den Notaris ROEST VAN LIMBURG, te Katwijk aan den Rijn.

*** De Verkooping bij *Willem Witteman*, te Hillegom, van 25 à 30 KALF- en VARE-KOEIJEN enz., zal gehouden worden op *Dingsdag 25 October* 1853, des voormiddags ten 10 ure, en **niet** op Woensdag 26 October 1853.

*** PUBLIEKE VERKOOPING, om *contant Geld*, op Donderdag 27 October 1853, des voormiddags ten 10 ure, aan het Logement *het Raadhuis van Kronenburgh* te Loenen aan de Vecht, ten overstaan van den aldaar residerende Notaris ERNST VAN BEUSEKOM Ez., van RIJTUIGEN, PAARDEN, HOORNVEE, HOOI en

diverse MEUBELEN, alsmede op de Hofstede *Beek en Hoff* aldaar, van 13 goed onderhouden BROEILESSE-NAARS met Ramen, BROEIAARDE en MEST; daags te voren van 10 tot 4 ure te bezigtigen.

*** VERKOOPING op Halfweg Overveen, in de Herberg *den Gouden Haan*, op Woensdag den 2den November 1853, des voormiddags ten 10 ure, van 60 Stuks KALF- en VETTE-KOEIJEN en VAARSEN, benevens eenige WERKPAARDEN, om betaald te worden 1 Mei 1854.

*** PUBLIEKE VERKOOPING à *contant*, te Goedereede, op Woensdag 19 October 1853, des 's morgens om tien ure, op de Kaai aldaar, van:

1°. Het HOL of CASCO van het Hanoversch Kofschip *Gottfried August*, zoo als hetzelve is zittende op het Strand aan de Noordkust van het Eiland Goedereede.

2°. Zeventien stuks Zeilen, vier Ankers, een Kabel, een Ketting, twee koperen Pompen, staand en loopend Wand, eene Sloep en hetgeen meerder geborgen is van den Inventaris van bovengenoemd Schip.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer GOEKOOP DZN., Burgemeester te Goedereede.

*** Op Woensdag den 19den en Donderdag den 20sten October 1853, zal door de Makelaars H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ en H. BOONEN, te Dordrecht worden geveild, mooije partijen Rijnsche **HOUTWAREN**, bestaande in versch aangekomene lange en zware Eiken Houten, Eiken Balken, Eiken Roeden, Eiken Klossen, Krommers van onderscheidene lengte en zwaarte, platte Dennen, Maasbalken en ronde Grijnen, welke twee dagen vóór de Verkooping genommerd zullen liggen aan den Noorden-Dijk, boven den Molen *het Hert*. De Verkooping zal zijn in *het Hof van Holland*, buiten de St. Jorispoort, op Woensdag den 19den en Donderdag den 20sten October 1853, des namiddags ten half drie ure precies. Nadere onderigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

*** **PUBLIEKE VERKOOPING DOOR STERFGEVAL.**

Op Donderdag den 20sten October 1853, zal te Oudenbosch (Noord-Brabant) 's avonds zes uren publiek verkocht worden:

Eene kapitale in steen gebouwde LEERLOOIJERIJ, met elf Looikuipen, Kalkput, Zoutkuip, ruime Schorsen Droogzolder, enz., benevens deszelfs Gereedschappen en Erve, staande en gelegen te Oudenbosch voornoemd, aan de Kerkstraat. — Dadelijk te aanvaarden. Nadere informatien bij den Heer L. VOGEL, te Oudenbosch.

*** De Notaris HÖFELT, te Kuinre, zal op Woensdag den 26sten October aanstaande, des morgens om 11 ure, ten huize van den Onderwijzer *Westerhof*, te Blankenham, doen inzetten en 14 dagen later terzelfder ure, ten huize van Mejufvr. de Wedr. *Coopman*, te Kuinre, publiek verkoopen:

Twee kapitale BOEREN-ERVEN, bestaande in twee Huizen, waarvan het een voor 7 jaren nieuw is gebouwd, met ruime Schuren en Stallingen, en ruim 52 Bunders uitmuntende HOOI- en WEILANDEN, alles aan elkander gelegen in de Gemeente Blankenham, op nagenoeg ½ uur afstands van Kuinre, en welke Erven gerekend naar de publieke huurprijs van onmiddelijk daaraan gelegen Landerijen eene zuivere jaarlijksche huursom opbrengen van ruim *f* 2300.

De aanwijzing zal geschieden door of van wege den Eigenaar den Heer H. T. VAN DIJK, terwijl de beschrijving der Perceelen en nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris. Zijnde intusschen tot 15 October de Goederen *Uit de Hand te Koop*.

*** Ingevolge magtiging der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, zal ten overstaan van den Notaris Mr. J. DE BAS Jz. in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat te 's Gravenhage, op Maandag den 31sten October 1853, des namiddags ten 5 ure, in het openbaar worden geveild, en op Maandag den 7den November daaraanvolgende finaal verkocht:

Een hecht, sterk en zeer aanzienlijk dubbel HUIS en ERVE, staande en gelegen te 's Gravenhage aan de zuidzijde van het Lange Voorhout, op de hoek van het Schoorsteenvegerstraatje, en gemerkt Wijk I, N°. 264, Verponding N°. 254, met grooten TUIN en daarachter gelegene STALLING voor zes Paarden, ruim KOETSHUIS, Koetsierskamer en Hooizolder, uitkomende in de Hooge Nieuwstraat: bevattende het gemeld Huis zeven Benedenvertrekken, waaronder eene zeer groote en sierlijke Zaal, Keuken, Provisie- en Wijnkelders, Provisiekamer en verdere Services; voorts negen zoo groote als kleinere Bovenkamers, alle even als de Benedenvertrekken, behangen, geplafonneerd en meerendeels met Stookplaatsen voorzien, Strijk- en Domestiekenkamers, ruime Droog-, Turf- en andere Zolders, en hetgeen verder tot eene Woning van den eersten rang behoort; alles bij het Kadaster bekend onder Sectie E, Nos. 750 en 751, ter inhoudsgrootte van 14 Roeden, 1 El.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1853, met *f* 276,25 en Belast met twee recognitiën ten behoeve der Gemeente 's Gravenhage, te zamen jaarlijks ten bedrage van *f* 4,25.

Zijnde dit Perceel verhuurd tot ultimo April 1855 voor *f* 2000 jaarlijks, en met gestanddoening dier huur te aanvaarden op 1e Februarij 1854, bij de betaling van den Koopprijs.

Te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van iedere week, van 's namiddags twee tot vier ure, mits vooraf bij de Bewoners belet vragende, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den voornoemden Notaris, alwaar de Eigendoms-Bewijzen en Verkoopvoorwaarden tijdig ter inzage zullen liggen.

*** Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, is verschenen:

WOORDEN VAN TROOST EN BESTURING
IN
DAGEN VAN DROEFHEID EN ROUW,
Leerredenen
VAN
BERNARD TER HAAR.

Een Deel gr. 8°. Prijs *f* 2,90.

VERKOOPING DER BIBLIOTHEKEN
der Wel-Edel Gestr. Heeren
Mr. *JERRON*, *DE VRIES* en *D. J. VAN LENNEP*.

De Boekhandelaar FREDERIK MULLER, te Amsterdam, zal den 24sten October ten zijnen Huize de bovenvermelde Bibliotheken Verkoopen, waarin eene menigte belangrijke en meestal *zeer fraai geconditioneerde* Werken, o.a.:

GODGELEERDHEID. — Vele BIJBELS met Platen, die van *Mortier*, LUYKEN, Nov. Test. ed. WETSTEIN, 2 vol., HUSS, *Opera* 1558, RASMI *Opera*, 10 vol. UYTENBOGAERT met plat., Bijbel van v. D. PALM, BRANDT, Reformat, gr. pap., de Werken van *Da Costa*, *Rooyaards*, *v. d. Palm*, FR. HEMSTERHUIS, *Oeuvres* 5 vol. in maroquin, *enz.*

GESCHIEDENIS. — In Folio: De Werken van BOR, HOOFT, LE CLERC, alle gr. pap. rb. bdn., zeer vele Provinc. Geschiedenissen, WAGENAAR, *Amsterdam*, gr. pap., RADEMAKER, 7 Prentwerken, FERWERDA, *Wapenboek*, VAN LOON, *Penningen* met 5 *Vervolgen*, enz. — In Quarto: MATTHAEUS en HOYNCK, *Analecta*, LETI, *Theatro Belgico*, *Stedenbeschrijvingen*, uitmuntende ex., enz.

In Octavo: Zeer veel over NEDERL. HIST. WAGENAAR, kompleet, Archives par GROEN; alle Werken van J. C. DE JONGE, J. SCHELTEMA, P. SCHELTEMA, VAN KAMPEN, VAN CAPELLE; MAERLANT, *Spiegel*, 4 dln. met aanteek., vele *Stedenbeschrijvingen*, VAN DER AA, *Woordenboek*, prachtig exempl., veel over *Waterstaat*, *Numismatiek* (waarbij VAN DER CHIJS, *Tijdschrift*, kompl., VERKADE, kompl., enz. TEGENWOORD. STAAT VAN ALLE VOLKEREN, 44 dln. kompl. Uitgebreide verzameling over *Biographie*, enz.

Over LANDBOUW en NAT. HIST. NOZEMAN en SEPP, *Vogelen*, 5 dln. CRAMER en STOLL, *Kapellen*, geheel kompl. SEPP, *Insecten*, kompl., KOPS, *Flora Batava*, kompl., alle Werken van DUHAMEL, Natuurk. Verhandelingen van Haarlem, Verhandel. van Landbouw, 19 dln., Tijdschrift van Nijverheid, kompl. BERKHEY, Natuurl. Historie en van het Rundvee, *Fabricii*, Insecten, 8 dln., enz.

Van AUCTORES CLASSICI. Eene uitmuntende verzameling, meest uit de beroemde en keurige Bibliotheek van H. DE BOSCH, waarbij *Aristoteles* ed. Duval, *Plato*, ed. Serranus, *Suidas* ed. *Kuster*, 3 vol., enz. — In Quarto: ANTHOLOG. GRAECA, ed. *de Bosch*, 5 vol. *Lucianus*, ed. Hemsterhuis, *Ovidius en Virgilius*, ed. Burmannus. — In Octavo: *Homerus*, ed. Clarke, 4 vol. *Euripides*, ed. Matthiae, 10 vol. *Plato*, ed. Bekker, Lond. 11 vol. uitmuntend exempl. van *Cicero* ed. Graevius, 20 vol. enz.

Over NEDERL. LITTERATUUR: In Folio: CATS, *Werken*, de 3 eerste uitgaven, HOOFT, *Werken*, gr. pap., 5 dln., TAALKUND. WOORDENB. 1780, *zeer zeldzaam*. — In Quarto: Eenige oude *Liedeboekjes*, uitmunt. exempl van CATS, *Werken*, 8 dln., en van VONDEL'S *Werken*, 12 dln., bijzonder fraaije exempl. op *gr. pap.* in rb. bdn., der meeste dichters, in Quarto, enz. — In Octavo: Een zeer rijk en volledig exempl. van BILDERDIJK'S *Werken*, waarbij vele zeldzame kleine stukjes, 150 N°. de Werken van Mr. *D. J. van Lennep*, *J. van Lennep*, *Bogaers*, *da Costa*, *Feith*, *Nieuwland*, *Spandaw*, *Staring*, *Tollens*, alle in bijzondere volledigheid en fraaiheid, uitmuntend exempl. van Luyken's Werken, gr. pap. beste drukken, en vele andere Dichters der 17de en 18de Eeuw.

Van LETTERKUNDIGE GESCHIEDENIS, eene bijzonder rijke verzameling van *Biographiën* van Letterkundigen, zoo in Folio, Quarto als in Octavo, waarbij vele zeldzame Italiaansche en Fransche Werken, en waarbij zeer vele met eene menigte PORTRETTEN versierd. Wijders goede BIBLIOGRAPHISCHE Werken, *Werken van Genootschappen*, enz.

Eindelijk eenige verzameling van meestal Holl. PLAATWERKEN, uitmuntende conditie, eenige Portretten, HANDSCHRIFTEN, enz.

*** **IN DAGEN VAN BEPROEVING EN ROUW,**
WORDT ALS GESCHIKTE LECTUUR
TER BEMOEDIGING EN OPBEURING
aanbevolen:

I. MARIA EN MARTHA. Lektuur voor Christen Vrouwen en Moeders. I–XVIII. Deel. Prijs per Deel . . . . *f* 1.80.
Elk Deel is afzonderlijk te bekomen.

II. C. E. VAN KOETSVELD. Twaalftal Preeken, uitgesproken te 's Gravenhage. 1849–1851 . . . . *f* 3.60.

III. N. S. HOEK (in leven Pred. te Kampen). Twaalftal Nagelaten Preeken; uitgegeven door en met eene Voorrede van J. HOEK, Pred. te Oudeschoot . . *f* 2.40.

IV. C. E. VAN KOETSVELD. Het Gebed der Godvruchtigen, ons ten voorbeeld bewaard in de Boeken des O. V., 2 Deelen, met Vign. . . . . *f* 5.30.

V. C. E. VAN KOETSVELD. De Oudejaars avond. Ernstige Lektuur voor de laatste dagen des jaars. *Derde Druk*, met Vignet in Staal . . . . . . *f* 3.—.

*** Bij P. GROENENDIJK, N. Spiegelstraat, CC. 561, te Amsterdam, ziet het licht en is verzonden:

I. **TRAKTAATJES.**
DOOR HET GODSD. TRAKTAAT-GENOOTSCHAP
„Zaait aan alle Wateren,"
onder Redactie van Ds. W. H. VAN LEEUWEN, Bedienaar des Goddelijken Woords.
N°. 1. DE GEESTELIJKE WAPENKREET.
N°. 2. DE HEILIGE OORLOG.
Prijs per N°. 2 Cts., de 50 Nos. bij inteekening 80 Cts.
☞ De inteekening blijft voortdurend alom opengesteld.

II. APOLOGIE VAN MIJN AFSCHEIDSBRIEF AAN ROME, door J. VERMEULEN. Prijs 15 Cts.

III. AFSCHEIDSBRIEF AAN ROME, door denzelfde (Tweede druk). Prijs 10 Cts.

NB. Laatstgenoemde wordt eerdaags alom verkrijgbaar gesteld.

Komt van de pers:
DE REGTE AVONDMAALGANGER,
Leerr. over 2 CHRON. 30: 18b–20,
door T. H. UITTERDIJK,
Pred. bij de Chr. Afgesch. Gemeente te Alkmaar.

Ligt ter perse:
DE OPKOMST EN VAL VAN DEN VALSCHEN PROFEET,
Beschreven uit OPENB. 16: 12,
door Ds. W. H. VAN LEEUWEN.

Bijzonder opmerkelijk in deze onze dagen, waarin er zoovele woelingen met en in het Turksche Rijk plaats vinden en thans tot dadelijkheden komen.

De uitgever gevoelt zich des te meer aangemoedigd tot deze uitgave, door dat het reeds door Schrijver voornoemd, in den jare 1849, uit gemelde Profetie van Johannes, als de uitgieting der Zesde Fiool, voorspeld is, welke tijden zich heden zoo kennelijk openbaren.

*** Bij P. B. VAN WANING BOLT en L. F. J. HASSELS, Boekhandelaars te Amsterdam, is uitgegeven:

DE GENIUS VAN HET KERKHOF.
WAARHEID EN BEELDEN.
Vrij uit het Fransch, met een Voorwoord van
Dr. E. B. Swalue,
Predt. te Amsterdam. Prijs *f* 1,90.

Men leze de hoogst gunstige beoordeelingen van dit Werkje in de *Vaderlandsche Letteroefeningen* N°. 11. *De Tijdspiegel* N°. 10 en de *Kerkelijke Courant* N°. 41 dezes jaars.

*** Door W. H. KIRBERGER, te Amsterdam, wordt heden uitgegeven:

DE HEERLIJKE TOEKOMST EN HET PERSOONLIJKE KONINGRIJK VAN ONZEN HEERE JEZUS CHRISTUS. Naar het Fransch door G. WILLINK. Prijs 30 Cents.

Voorts de beide volgende Tractaatjes:

DE DOOD EN HET LEVEN, naar het Engelsch, 4 cts. 50 Ex. *f* 1,50.

WAT IS HET EVANGELIE, naar het Engelsch, 2 cts. 50 Ex. *f* –,75.

*** Bij W. E. J. TJEENK WILLINK, komt van de pers:

TIJDSCHRIFT VOOR
STAATHUISHOUDKUNDE EN STATISTIEK,
door **Mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis,**
IX, 5, bij Int. *f* 0,70.

Inhoud van het negende Deel

Het afslijten van het geld. — Over den stempel. — Papierengeld.
De stelsels van landbouw.
Nederlandsch Mettray.
Het koopen bij geloofsgenooten.
Denkbeelden onzer voorouders over vrijen graanhandel.
De graanhandel in Engeland.
De aanmunting. — Het vreemde geld.
De uitvoer naar Engeland.
De handel op de Molukken.
Uitvoer van eetwaren uit Noord-Amerika.
De aanstaande tariefsherziening.
De armoede en de naderende winter.
Brief aan den Heer HENGST, over het Onderwijs in de Staathuishoudkunde.
Boekbeoordeeling. ELLIS, Opvoeding als middel tot wering van Armoede. — ELLIS, Grondtr. der Staathuishoudkunde. — DIJKEMA, Geschied. der landhuish. in Groningen. — CULLOCH, over de Werkloonen en den Toestand der arbeidende klassen.

Dit Tijdschrift verschijnt thans elken maand.

DE WERKLOONEN
EN DE
TOESTAND DER ARBEIDENDE KLASSEN,
door J. M. Mc. Culloch, Esq.

Uit het Engelsch, met Aanteekeningen, door W. SLOET TOT WESTERHOLT . . . . *f* 1.80.

Men raadplege dit Werk bij de zoo belangrijke vraag om VERHOOGING VAN DAGLOONEN.

DE OPVOEDING
BESCHOUWD ALS MIDDEL
TOT WERING EN VERMINDERING VAN ARMOEDE;
door WILLIAM ELLIS.

Uit het Engelsch vertaald door J. P. BREDIUS. *Met eene* Voorrede en Aanhangsel, *benevens een* open brief aan den Heer Mr. J. R. THORBECKE, van den Vertaler *f* 1,80.

*** D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te *Leyden*, heeft alom verzonden, PROSPECTUSSEN en INTEEKENLIJST op een nieuw Werk, getiteld:

BEKNOPT ALGEMEEN
WOORDENBOEK DER ZAMENLEVING,

of onmisbare vraagbaak voor Staatslieden, Staathuishoudkundigen, Regtsgeleerden, Notarissen, Ambtenaren, Hoofden verdere Officieren der Land- en der Zeemagt, Scheepsgezagvoerders, Reeders, Kooplieden, Bankiers, Makelaars, Cargadoors, Fabriekanten, Handels-Correspondenten, Wiskundigen, Bouwkundigen, Beeldhouwers, Graveurs, Schilders, Dichters, Toonkunstenaars, Muziekbeoefenaars, Genees-, Heel- en Verloskundigen, Veeartsen, Apothekers, Droogisten, Geestelijken, Onderwijzers, Geleerden, Dagbladschrijvers, Courantlezers, enz., enz. — Compl. in 44 à 54 Afl. Pr. per Afl 60 Cts.

Een WOORDENBOEK DER ZAMENLEVING waarin alle *overmatige* uitgebreidheid wordt vermeden, waarin elk artikel zoo kort zal worden gemaakt als met den *aard* en *eisch* der zaak en met de duidelijkheid bestaanbaar is, zal een Werk zijn, dat de tijdgeest verlangt. — Onze soortgelijke Woordenboeken, toch, zijn te uitgebreid en te kostbaar voor het groote publiek; deze twee klippen worden in deze uitgave vermeden. Het publiek zal hier eene *degelijke* bewerking ontvangen, er zullen **veel** letters (maar toch duidelijk) voor **weinig** geld geleverd worden, en het is bovendien ZEKER hoeveel het Werk *uiterlijk* zal kosten.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.